

HEVOSTEN KESKI-POHJANMAA

RAPORTTI TULEVAISUUSOHJELMAN LAATIMISESTA

Hevosten Keski-Pohjanmaa
Hankenumero: 87856
30.9.2022

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Suunnitelma tulevaisuushjelman laatimiseksi

Hankesuunnitelmassa tulevaisuushjelman laadinta kuvattiin seuraavalla tavalla:

Laaditaan Keski-Pohjanmaan hevosalan tulevaisuushjelma vuoteen 2030

- Kartoitetaan alan kehittämisestä kiinnostuneet yrittäjät, yhdistykset ja kehittämisorganisaatiot sekä muut tahot mukaan lukien alueen kunnat.
- Tehdään tulevaisuustyölle verkkoalusta.
- Järjestetään työpajoja hevosalan eri segmenteille, esimerkiksi, raviurheilu, ratsastus, hevonen ihmisen hyvinvoinnissa, hevosen hyvinvointi ja kuntoutus.
 - o Työpajoissa osallistujat pohtivat yhdessä oman toimialansa kehittämistarpeita, visioivat tulevaisuuden mahdollisuuksia sekä suunnittelevat, millä toimenpiteillä tulevaisuutta lähdetään rakentamaan.
 - o Työpajoissa hyödynnetään erilaisia tulevaisuusskenaarioita ja maakunnallista strategiatyötä.
 - o Työpajoissa käytetään ulkopuolisina asiantuntijoina esimerkiksi yrittäjiä ja tutkijoita, jotka alustavat hevosalan muutokseen, kehittymiseen ja tulevaisuuteen liittyvistä teemoista. Teemoja voivat olla esimerkiksi ympäristö, kestävät toimintatavat, kiertotalous, vähähiilisyys, kannattavuus, kansainvälisyys, matkailu, verkostoituminen, teknologia ja digitalisaatio.
 - o Työpajoissa ideoidaan ja suunnitellaan uusia yhteistyömuotoja sekä kehittämishankkeita.
- Haastatellaan hevosalan toimijoita sekä nykyisiä ja potentiaalisia asiakkaita, kartoitetaan tarpeita sekä kerätään alan kehittämiseen liittyviä ideoita.
- Osallistutaan muiden järjestämiin tilaisuuksiin.
- Järjestetään noin 4 benchmarking-matkaa eri hevosalan kohteisiin tai tapahtumiin. Matkoista yksi pyritään järjestämään kansainväliseen kohteeseen tai tapahtumaan, jonka lisäksi maassa perehdytään paikalliseen hevosalan yrittäjyyteen. Kotimaan matkakohteiksi valitaan yrityksiä tai kohteita, jotka ovat edelläkävijöitä esimerkiksi eläinten hyvinvoinnin edistäjinä, kiertotalouden kehittäjinä tai digitalisaation ja teknologian hyödyntäjinä.
- Järjestetään Keski-Pohjanmaan hevosala tutuksi-kiertue, jossa tehdään tutustumiskäyntejä alan yrityksiin alueella. Tutustumiskäynnin yhteydessä pidetään työpaja, jossa työstetään tulevaisuushjelmaa.
- Määritellään tulevaisuushjelman tärkeimmät kehittämiskohteet ja valmistellaan kärkihankeaihiot

Kootaan tulevaisuustyön tulokset raportiksi ja esitteeksi

Tulevaisuushjelman työstäminen aloitettiin syksyllä 2019 ja sitä on jatkettu pitkin koko hankekautta. Suunnitelmiin on tullut matkan varrella muutoksia koronapandemian ja sen aiheuttamien jälkiseurausten vuoksi. Tulevaisuushjelmaa on työstetty hanketyöryhmän Teams-kanavalla sekä kaikkiaan kymmenessä tulevaisuustyöpajassa ja yhdellä benchmarking-matkalla yhteensä yli 150 osallistujan voimin.

Tulevaisuustyöpajojen ensimmäinen kierros

Hevosten Keski-Pohjanmaa-Hankkeen ensimmäinen työpajakierros toteutettiin Kaustisella lokakuussa 2019. Työpajat kutsuttiin koolle sekä Facebookin välityksellä, että sähköpostilla. Sähköpostilista alueen hevosenomistajille on saatu hankkeen alkuvaiheessa Suomen Hippokselta. Lisäksi sähköpostiosoitteita on kerätty Keski-Pohjanmaan hevosalan kartoitus -kyselyssä sekä hankkeen aloitusseminaarissa.

Työpajojen työskentelymenetelmänä käytettiin SWOT-analyysia yhdistettynä nominaaliryhmätekniikkaan.

Menetelmän avulla määriteltiin Keski-Pohjanmaan hevosalan nykytila, sen tämän hetken vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä uhkatekijät. Työskentelyn avuksi työpajassa annettiin seuraavat tarkentavat kysymykset:

Vahvuudet, (joiden varaan kehitystyötä suunnataan)	Heikkoudet, (joihin kehitystyössä tulee puuttua)
• Mikä meillä on hyvää? • Mikä toimii? • Missä on onnistuttu? • realistisuus	• Mikä meillä on sellaista, joka estää suunnitelmia toteutumasta? • Missä emme ole onnistuneet? • Mikä ei toimi hyvin? • Mitä pitäisi välttää tulevaisuudessa?
Mahdollisuudet (Jotka voidaan tulevaisuudessa hyödyntää)	Uhat (joita täytyy ennaltaehkäistä)
• Alueelliset ja valtakunnalliset tekijät, • väestö, talous, teknologia, jne..	• lähitulevaisuudessa näkyviä ongelmia tai asioita, joita tulisi välttää • ympäröivästä yhteiskunnasta ja niitä voivat aiheuttaa samat asiat kuin mahdollisuuksiakin. • Suorat ja epäsuorat uhkatekijät

Työskentelyn vaiheet etenivät siten, että jokainen lisäsi omille lapuilleen nelikentän jokaiseen osioon asioita. Noin kymmenen minuutin itsenäisen työskentelyn jälkeen laput kerättiin yhteen yhteiseen nelikenttään. Tämän jälkeen keskusteltiin ajatuksista ja ryhmiteltiin kommentit mahdollisuuksien mukaan teemoihin.

Raviurheilu -työpaja

Raviurheilun toimijoille segmentoitu tulevaisuustyöpaja järjestettiin tiistaina 22.10.2019. Tilaisuus keräsi paikalle yhteensä 14 osallistujaa. Keskustelu oli vilkasta ja se eteni hyvässä hengessä koko työpajan ajan.

Vahvuudet	Heikkoudet
Alueet, olosuhteet ja ympäristö - Nikulan alue - Klinikka, rata, koulu, alueen yrittäjät - Kilpailu- ja valmennusolosuhteet - Useita ratoja lähellä Ihmiset ja ammattitaito - Valmentajat, eläinlääkärit, yrittäjyys - Yhteistyö ja yhteisöllisyys - Kansainvälisyys - Aktiiviset nuoret ja poniravitoiminta Perinteet tai arvot - Vahvat perinteet toiminnalle	Olosuhteet - Turvallisia reitistöjä maakunnan alueelle Talous - Raviurheilun taloudellinen tilanne - Yhteisen kehittämisen rahoitus Ihmiset ja yhteistyö - Valmentajien väheneminen - Uusien harrastajien saaminen mukaan - Tiedotus ja viestintä - Yhteistyö
Mahdollisuudet	Uhat
- Verkostoituminen ja yhteistyö yli kuntarajojen - Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen - Raviponitoiminta - Elämyksellisyiden hyödyntäminen - Lannan hyödyntäminen - Teknologian hyödyntäminen	- Yleinen mielipide raviurheilusta, - Katsojamäärien ja raviratojen väheneminen - Poliittiset päätökset - Talkooväen ja harrastajien ikääntyminen - Huoli eläinten hyvinvoinnista, doping, eläinsuojelu, eläinaktivismi - Alan vetovoima (erit. pojat)

Kehittämishankkeiden aiheita Keski-Pohjanmaalla raviurheilun näkökulmasta:

- Valmennusreitistöt
- Yhteinen kehittäminen, yhteistyö
- Tiedotus ja viestintä

Ratsastaminen ja ratsastusurheilu -työpaja

Ratsastuksen tulevaisuustyöpaja toteutettiin keskiviikkona 23.10.2019 Kaustisella. Tilaisuuden alustajana toimi etäyhteyden välityksellä Suomen Ratsastajainliitto ry:n tallitoiminnan kehittäjä Minna Peltonen. Peltonen käsitteli puheenvuorossaan ratsastamiseen ja hevosurheiluun liittyviä ajankohtaisia aiheita ja haasteita.

Tilaisuuteen osallistui 20 harrastajaa ja yrittäjää eripuolilta Keski-pohjanmaata. Keskustelu työpajan aikana oli vilkasta ja verkostoitumista aloiteltiin jo paikan päällä. Tällaisille tapahtumille koettiin olevan tarvetta.

Vahvuudet	Heikkoudet
Alueet ja ympäristö • Alueen palvelut • Luonnon läheisyys • Maankäyttö ja paljon tilaa • Alueen vahva hevoskulttuuri Ihmiset ja ammattitaito • Yrittäjyyttä alueella • Paljon mahdollisuuksia harrastaa ◦ ratsastuskouluja ja talleja • Alueen kaksikielisyys	Olosuhteet • Kilpailut kaukana, Etelä-Suomessa • Kilpailukulttuurin vähäisyys • Infra rakennettu yksityisellä rahalla Yhteistyö • Yhteistyön mahdollisuuksia ei hyödynnetä • Yhteistyö lajin sisällä sekä lajien välillä • Seurojen välinen yhteistyö • Kateus • Alan pirstaleisuus, toimijat pieniä Talous • Asiakkaita vähän pienillä paikkakunnilla
Mahdollisuudet	Uhat
Alueet ja olosuhteet • Monessa paikassa/yrityksessä hyvät puitteet • Matkailu • Luonto • Reitit ja ympäristö • Lajien välinen yhteistyö • Yhteiskunnan tuki Ihmiset ja ammattitaito • Alueella paljon ammattitaitoa ja Ruotsin ammattilaiset lähellä • Yhteistyöhalukkuus • Aktiivisuus • Monipuolisuus ammattitaidossa ja palveluissa	• Yrittäjyyden riskit • Pimeät markkinat • Työvoiman ammattitaito ja saatavuus • Hevosurheilun imago, alaa ei tunneta • Edunvalvonta, kunnat, rakentaminen, reitit ◦ Hevosella liikkuminen kielletty • Väestörakenne, uusien harrastajien vähyys • Alan vetovoima

Kehittämishankkeiden aiheita Keski-Pohjanmaalla ratsastuksen näkökulmasta:

- Yhteinen kilpailutoiminta ja siihen soveltuva infra
- Yhteistyö lajien välillä ja lajin sisällä sekä yhteiskunnan kanssa
- Reitistöt, luonnon hyödyntäminen
- Alan tunnettuuden lisääminen ja alan vetovoiman kasvattaminen

Hevosen hyvinvointi ja kuntoutus -työpaja

Tulevaisuustyöpaja hevosen hyvinvoinnin ja kuntoutuksen näkökulmasta järjestettiin maanantaina 28.10.2019 Kaustisella. Tähän työpajaan osallistui 15 asiasta kiinnostunutta henkilöä. Tilaisuuden alusti Nikulan Eläinklinikalta Maija Finnholm. Hän pohti alustuksessaan ajan ilmiöitä ja tutkimuksia hevosten hyvinvointiin liittyen.

Vahvuudet	Heikkoudet
Alueet, ympäristö - Nikulan eläinklinikka - Alueella kuntoutukseen keskittyviä yrityksiä - Hevosalan koulutus Ihmiset ja ammattitaito - Paljon osaamista alueella - Laaja harrastajapiiri - Ihmiset lähellä hevosta, realismi	Alan tunnettuus ja tiedon välitys - Tiedon hajanaisuus, esim. palveluja tarjoavat yritykset - Tietämättömyys/vanhentunut tieto - Alan imago /stereotypiat - sokeutuminen omalle työlle Yhteistyö - verkostoitumisen vähyys - Yhteistyön ja talkoolaisten vähyys Talous - Alaa ei tueta ulkopuolelta - Kannattavuus
Mahdollisuudet	Uhat
Verkostoituminen ja yhteistyö - KP-alueellisesti vahva - Yhteistyö P-P:n ja Pohjanmaan kanssa - Alueella paljon hevosia ja osaamista - Profiloituminen vrt. kansanlääkintä - Kehittämisen organisaatio ja edunvalvonta Koulutus - Lisäkoulutukset, tiedon välitys - Hevosen hyvinvointiin liittyvä koulutus - Uuden tutkimustiedon hyödyntäminen - Teknologian hyödyntäminen	- tieto ei tavoita kaikkia, asenteet - Hevosalan vetovoiman väheneminen - Ihmisten etääntyminen eläimistä ja luonnosta - Yhteiskunnan hyväksyntä

Kehittämishankkeiden aiheita Keski-Pohjanmaalla hevosen hyvinvoinnin ja kuntoutuksen näkökulmasta:

- Tiedonvälitys ja koulutus
- Teknologian hyödyntäminen hevosten hyvinvoinnin arvioinnissa
- Yhteistyö ja verkostoituminen

Hevonen ihmisen hyvinvoinnissa -työpaja

Ensimmäisen kierroksen viimeinen työpaja järjestettiin Kaustisella ti 29.10.2019. Hevonen ihmisen hyvinvoinnissa -teemalla toteutetun työpajan alustajana toimi Teea Ekola Toiskan tilalta. Teea Ekola kertoi sekä oman yrityksensä, Ilonkopseen sekä Toiskan tilan tavoista toimia ihmisten hyvinvoinnin eteen hevosten kanssa. Osallistujia tässä työpajassa oli 7.

Vahvuudet	Heikkoudet
• Tallille on helppo päästä • Alueella useita innokkaita ja koulutettuja yrittäjiä • Hevosten määrä alueella • Luonto lähellä	• Ennaltaehkäisevän työn arvoa ei tunnisteta • Yleinen tietämättömyys asiasta • Tukien saaminen haastavaa • AVI:n lupakäytännöt/GreenCare-yritykset
Mahdollisuudet	Uhat
• Palveluiden kysyntä kasvussa • Palveluiden monipuolinen tarjonta • Hevosalan lajien välinen yhteistyö ja yhdistyminen • Tilausta myös ei kilpailutavoitteelliselle harrastamiselle • Alueella tilaa ja tilausta eläinavusteisille palveluille	• Hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen (ei pelkkä hyödyke) • Yhteiskunnan rahoitus • Asiakkaille sattuvat tapaturmat

Kehittämishankkeiden aiheita Keski-Pohjanmaalla ”Hevonen ihmisen hyvinvoinnissa” -näkökulmasta:

- Tiedonvälitys erilaisten palveluiden tarjonnasta sekä asiakkaille, että rahoittajille
- Alueella yhteiskunnan rahoitusperiaatteiden selkiyttäminen

Tulevaisuuspajojen toinen kierros

Tulevaisuustyöpajojen toinen kierros vietiin ensimmäisten työpajojen palautteen perusteella eri puolille maakuntaa ja toteutettiin viikonloppuna arki-illan sijaan. Toisen kierroksen työpajoissa jatkettiin ensimmäisen kierroksen työtä siten, että kun ensimmäisessä vaiheessa kartoitettiin eri hevosalan lajien tai ryhmien ajatuksia tämän hetken tilanteesta Keski-Pohjanmaalla, niin toisessa vaiheessa verkostoidutaan ja lähdetään ideoimaan tulevaisuutta yli lajirajojen. Työpajoja oli alun perin tarkoitus järjestää kaksi, toinen Halsualla ja toinen Kokkolassa. Mutta koska noiden pajojen osanottajamäärä ja siten myös anti jäi suppeaksi, järjestimme vielä kolmannen pajan Kaustisella arki-iltana.

Työskentelymenetelmänä työpajoissa käytettiin sovellettua tulevaisuuden muistelu- menetelmää. Ihan sellaisenaan menetelmä ei soveltunut työpajojen toimintaan, mutta sovellettuna ja tarkasti ohjeistettuna hyvin. Työpajoissa aiemmin tunnistetuista kehittämistarpeista tarkennettiin hankeaihiota.

Kehittämistarpeiden tarkennus hankeaihioksi

- Mitä meillä on 5 vuoden päästä ja miten siihen on päästy?
- Mitä on ne toimenpiteet, joilla on päästy?

Hankeaihio =

- Tarve/tavoite
- Mitä tehdään? Kuka mukana hankkeessa?
- Miten toteutetaan?
- Kuka rahoittaa ja miten?

Tulevista työpajoista tiedotettiin hankkeen Facebook-sivulla ensimmäisen kerran 16.12.2019 sekä lähettämällä sähköpostia hankkeen postituslistan jäsenille 18.12.2019 sekä alueen seuroille ja yhdistyksille 17.1.2020.

Ensimmäinen työpaja järjestettiin Kokkolassa lauantaina 25.1.2020 klo 14. Paikaksi valikoitui Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Hyvinvointikampuksen luentotila. Kokkolan työpajaan ilmoittautui lomakkeen kautta 11 osallistujaa, mutta paikalle saapui lopulta 8 osallistujaa.

#yhdessäkohtitulevaisuutta

KUTSU

HEVOSTEN KESKI-POHJANMAA

TULEVAISUUSTYÖPAJAT

La 25.1. Klo 14 KOKKOLA
Terveystie 1, KPEDU Hyvinvointikampus

La 1.2. Klo 15 HALSUA
Laukkatie 1, Ravirata, Käpyhovi

Ilmoittautumista toivotaan kahvitarjoilun vuoksi.

TERVETULOA!

Seuraa ohjelmien tarkennuksia Facebookissa!

#yhdessäkohtitulevaisuutta

KUTSU

HEVOSTEN
KESKI-POHJANMAA -HANKKEEN

TULEVAISUUSTYÖPAJA

Kpedu, Kaustinen, Raviradantie 36 b

To 20.2.2020 klo 17.30

Tule kuulemaan Hippolis Ry:n ajankohtaiset uutiset

Tervetuloa!

Työpajojen toteutus

Työpajojen toisen kierroksen tilaisuudet järjestettiin kaikki yhteneväisen kaavan mukaan. Työskentelymenetelmänä työpajoissa käytettiin sovellettua tulevaisuuden muistelu -menetelmää. Ihan sellaisenaan menetelmä ei soveltunut työpajojen toimintaan, mutta sovellettuna ja tarkasti ohjeistettuna menetelmä toimi kohtuullisesti. Työpajoissa aiemmin tunnistetuista kehittämistarpeista tarkennettiin hankeaihoita.

Tilaisuuden aluksi Jenny Klemola Keski-Pohjanmaan ProAgriasta alusti aihetta kertomalla hevosalan tämän hetken ajankohtaisista asioista, kuten hevosten pitopaikkarekisteristä ja meneillään olevasta eläinsuojelulain uudistuksesta. Seuraavassa puheenvuorossa Jyri Ahonen kertoi syksyllä 2019 toteutetun Webropol-kyselyn tuloksista. Leena Ylitälo puolestaan kertoi työpajojen ensimmäisen kierroksen tuloksista ja ohjeisti tämän työpajan toteuttamisesta.

Työpajatyöskentely toteutettiin siten, että Webropol-kyselyn ja ensimmäisen työpajakierroksen tuloksiin pohjautuen osallistujia pyydettiin pohtimaan kysymystä edustamansa organisaation näkökulmasta. Puheenvuoro annettiin vuorotellen jokaiselle osallistujalle ja asiasta keskusteltiin vasta, kun jokainen oli ensin esittänyt omat ajatuksensa. Keskustelukierroksia käytiin kolme ja pohdittavat kysymykset olivat:

1. 5 vuotta (tästä päivästä) on kulunut ja asiat ovat nyt aika hyvin. Miten ne sinun kannaltasi ovat?
2. Mitä teit itse myönteisen kehityksen aikaansaamiseksi ja mistä tai keneltä sait tukea? Millaista tukea sait?
3. Mistä olit huolissasi silloin viisi vuotta sitten (tänä päivänä)? Mikä sai huolesi vähenemään?

Puheenvuorojen ajatuksista laadittiin muistiinpanot ja keskustelukierroksien jälkeen vaihdettiin vielä ajatuksia esiin nousseista aiheista.

Työpajojen tavoitteena oli saada aikaan kärkihankeaihiota tulevaisuuteen. Kärkihankeaihiot saatiin jäsenneltä kehittämissarpeita tarkentamalla. Tulevaisuuspajoissa haettiin vastauksia kysymyksiin, kuten mitä Keski-Pohjanmaan hevososalalla on eri tavalla viiden vuoden kuluttua verrattuna tähän päivään ja kuinka tuohon tavoitteeseen on päästy, kuka hanketta on ollut toteuttamassa ja miten sen rahoitus voitaisiin hoitaa.

Kokkola 25.1.2020

Ensimmäinen työpaja järjestettiin Kokkolassa lauantaina 25.1.2020 klo 14. Paikaksi valikoitui Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Hyvinvointikampuksen luentotali. Kokkolaan työpaja vietiin ajatuksella, että kaupungin ja sen läheisyyden iso harrastajamäärä aktivoituisi osallistumaan työpajaan. Työpajan kanssa ei ollut samana päivänä juurikaan muita tapahtumia.

Alun perin Kokkolan työpajaan ilmoittautui Webropol-lomakkeen kautta 11 osallistujaa, mutta paikalle saapui lopulta 8 aktiivista keskustelijaa, jotka edustivat omia yrityksiään tai ratsastusseurojaan.

Ensialkuun keskustelu työpajassa lähti kehkeytymään aika henkilökohtaisista näkökulmista, joten keskustelun suuntaa oli tarpeen tarkentaa ja ohjata yleisemmälle tasolle. Lopputuloksena oli näkemys siitä, että Keski-Pohjanmaalle olisi tarpeen saada yksi yhteinen ja riittävän iso kilpailu- ja valmennusympäristö kaikkien harrastajien käyttöön. Yhtenä sijaintivaihtoehtona osallistujat esittivät Nikulaa ja raviradan ympäristöä, sillä tuolla alueella on tilaa järjestää isoja tapahtumia ja alueella on sekä hevosten, että ihmisten hyvinvointiin liittyvät puitteet jo valmiina. Tarpeellisena investointina alueelle jo tehtyjen investointien lisäksi nähtiin kansainväliset mitat täyttävä ratsastuskenttä. Yhden yhteisen kilpailu- ja valmennusympäristön katsottiin tuovan synergiaetuja koko hevososalalle Keski-Pohjanmaan alueella. Tähän samaan ajatukseen nivoutui myös esimerkiksi idea alan seurojen ja yhteisöjen yhteisestä talkoolaispankista. Talkoolaispankkiin kukin taho voisi ilmoittaa sekä talkoolaiset, että tarpeen talkoolaisista. Tällaisella yhteistyöllä esimerkiksi kilpailujen ja muiden tapahtumien järjestelyt olisi helpompi toteuttaa.

Seuraavana yhtenä isompana kokonaisuutena nähtiin tarve yhteiselle kehittämisorganisaatiolle. Kehittämisorganisaation tarve nousee yhteisten kehittämissankkeiden sekä hevosalan portaalin puutteesta. Myös alan tunnettuuden ja positiivisen imagon lisääminen katsottiin tärkeiksi. Hevosalan yhteisen portaalin

ajatuksena on, että koko Keski-Pohjanmaan hevosalan yrittäjät, seurat ja tapahtumat kerättäisiin samalle sivustolle. Tämä helpottaisi huomattavasti alan toimijoiden sekä harrastajien kohtaamista.

Kehittämishankkeista tärkeimpinä nähtiin erilaiset yritysryhmähankkeet sekä tiedonvälityshankkeet, joiden tavoitteina olisi verkostoitumista tukevat toimet sekä hevosalan harrastajien ja yrittäjien tiedon lisääminen monipuolisen ja laadukkaan tutkintokoulutuksen lisäksi.

Halsua 1.2.2020

Halsuan työpajaan lauantaina 1.2.2020 osallistui 4 hevosalan kehittämisestä kiinnostunutta henkilöä. Työpaja järjestettiin Halsuan raviradan alueella sijaitsevalla Käpyhovi- majalla. Vähäisestä osallistujamäärästä huolimatta iltapäivän keskustelu oli todella vilkasta ja ideoita hevosalan kehittämiseksi ja alan tunnettuuden lisäämiseksi nousi useita. Päivän ohjelma toteutettiin Kokkolan työpajan mallin mukaan ja myös Halsualla keskustelua piti välillä ohjata pois osallistujien henkilökohtaisista agendoista.

Keskustelussa todettiin, että Keski-Pohjanmaa on erittäin vireää ja vahvaa hevosaluetta, mutta uusien harrastajien ja toimijoiden saaminen mukaan on tärkeää. Yhtenä vaihtoehtona esitellä hevosalaa on Pohjois-Pohjanmaan malli. Siellä isojen Hevosagro-hankkeiden jälkeen on jäänyt elämään ”Ookkonää hevostellu” - tapahtuma. Tuo tapahtuma järjestetään Oulun Äimärautiolla joka syksy ravien yhteydessä ja se vetää paljon yleisöä sekä hevosalan sisältä, että uusien kiinnostuneiden keskuudesta.

Vastaava tapahtuma voisi Keski-Pohjanmaalla olla esimerkiksi syksyisin järjestettävien poniravien yhteydessä. Tapahtumassa voitaisiin esitellä hevosalan eri lajeja laajasti erilaisilla tempauksilla, esimerkiksi tandem-kärryajelut ravihevosella, työhevosen kyyti vankkureilla ja eri ratsastuksen lajien esittely näytöksillä. Totoraveissa yleisön kyyditykset ravilähdön esittelyn yhteydessä, lähetysauton kyyditykset sekä ohjastajien tapaamiset ravien aikaan voisivat olla vetovoimainen houkutin.

Ideana esitettiin myös ratsastusurheilun pariin tulevalle perheelle verkostoitumis- ja tietopakettia ratsastuksen kilpailemiseen liittyen. Uuden kilparatsastajan vanhemmat ovat usein hyvin sitoutuneita harrastukseen, mutta tietämys lajista voi olla vähäistä. Tässä auttaisi uusien harrastajien tutor- tai vertaistukiverkosto, josta voisi kysyä neuvoja ja kokemuksia erilaisiin tilanteisiin.

Keski-Pohjanmaan ongelmaksi koettiin, että alueen tapahtumista tai yrittäjistä ei ole helposti tietoa saatavilla. Useilla yrityksillä on kotisivuja tai sosiaalisen median kanavia, mutta niiden löytämiseksi pitää tietää yrityksen nimi. Uutta aloittavaa tai alueelle muuttanutta harrastajaa tai yrittäjää auttaisi huomattavasti, kun alueen toimijat, yritykset ja seurat sekä tapahtumat olisi kerättyinä yhdelle alustalle tai sivustolle. Tämä voisi lisätä tarpeelliseksi koettua yli lajirajojen tapahtuvaa verkostoitumista.

Kaustinen 20.2.2020

Toisen kierroksen viimeinen tulevaisuustyöpaja järjestettiin torstaina 20.2.2020 klo 17.30 Kaustisen Nikulassa. Osallistujia työpajassa oli kaikkiaan 8. Tällä kertaa työpajaan ei pyydetty ilmoittautumaan ennakoon, sillä halusimme nähdä, olisiko sillä vaikutusta osallistumiseen. Selkeää vaikutusta ilmoittautumisella tai sen puuttumisella ei kuitenkaan koettu osallistujien määrään olevan. Kaustisen työpaja päätettiin järjestää alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen, sillä Kokkolan ja Halsuan työpajojen osallistujamäärä jäi vähäiseksi. Hankkeessa halusimme laveampaa näkemystä kehittämisajatuksiin, joten pidimme vielä yhden työpajan järjestämistä tärkeänä.

Kaustisen tulevaisuustyöpaja poikkesi ajankohdan lisäksi muista kierroksen työpajoista myös ohjelman puolesta, sillä nyt hevosalan ajankohtaisista asioista tuli kertomaan Suomen Hevosalan osaamiskeskus, Hippolis Ry:stä projektikoordinaattori Sanna Mäki-Tuuri. Alustuksessaan Sanna Mäki-Tuuri tiivistä 11.2.2020 järjestetyn Hevostutkimuksen infopäivän keskeiset sisällöt sekä myös samana iltana järjestetyn Hevosten hyvinvointifoorumin aiheista. Hevosalalle tulossa olevista merkittävistä muutoksista hän nosti esille mm. hevosten pitopaikkarekisterin sekä tekeillä olevan eläinten hyvinvointilain.

Työpajassa käytettävää menetelmää muutettiin myös. Tällä kertaa osallistujat ohjeistettiin keskittymään tarkemmin ensimmäisen työpajakierroksen tuloksiin tulevaisuutta pohtiessaan. Toimintatavan muutoksen seurauksena keskustelu saatiin pysymään paremmin keskittyneenä yleisempiin kehittämistarpeisiin henkilö- tai yrityskohtaisten tarpeiden sijaan.

Tärkeimpänä kehittämisen kohteena työpajassa nähtiin maakunnallisen hevosalan kehittämisorganisaation perustaminen. Organisaation on tärkeä olla koko hevosalaa yhdistävä, kaikki lajit huomioiva toimija, jonka tehtäväkentässä olisi valmennus – ja kilpailuolosuhteiden kehittäminen, neuvontapalveluiden tarjoaminen, sekä kuntien ja muiden tahojen välisen yhteistyön kehittäminen ja koulutusten tarjoaminen. Lisäksi kehittämisorganisaation tärkeänä tehtävänä nähtiin ajantasaisen hevosalan palveluhakemiston sekä tapahtumakalenterin rakentaminen ja ylläpitäminen.

Yhtenä kehittämisen kohteena nähtiin Nikulan hevosurheilualueen kehittäminen koko alan tarpeita vastaavaksi. Nikulan eläinklinikan rakentama maneesi tuo alueen hyödyntämistä ajatellen paljon erilaisia vaihtoehtoja. Toisena alueena, jolla on paljon mahdollisuuksia, nähtiin Kokkolan Isojärven alue, jota voitaisiin hyvän yhteistyön sekä verkostoitumisen kautta hyödyntää paljon nykyistä monipuolisemmin.

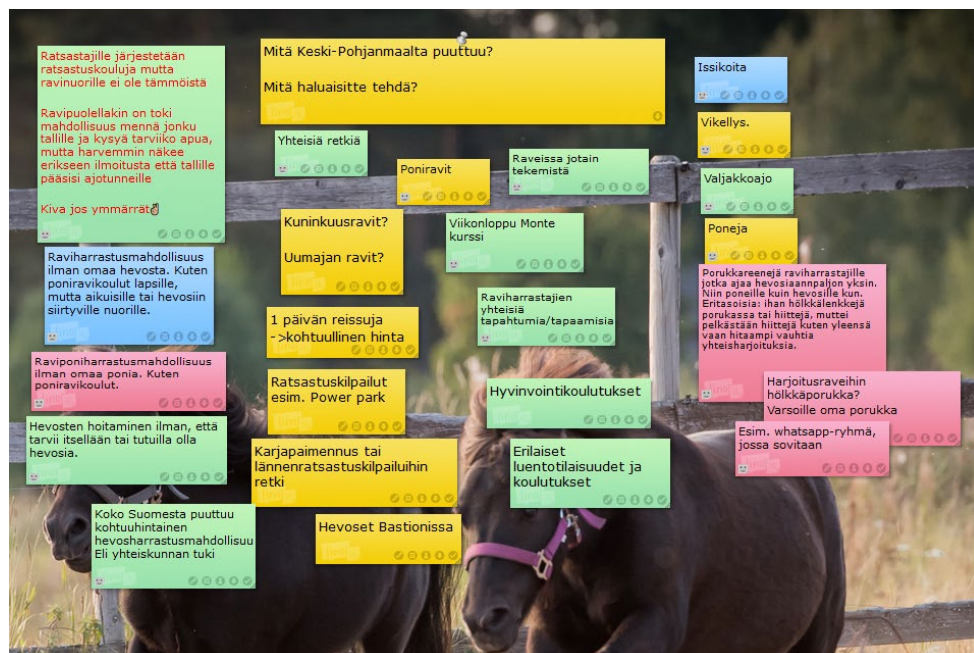
Valtakunnallinen hevoskasvatuksen tilanne puhutti osallistujia myös. Esiin nousi tarve mm. siitostammojen ja varsojen täysihoito – ja laidunpaikoista, sillä hevoskasvatuksen yhtenä ongelmana kaupunkilaisella hevosnomistajalla voi olla puute tamman ja varsan elämiseen soveltuvasta paikasta.

Kevään 2022 tulevaisuustyöpajat

Keväällä 2022 järjestettiin vielä kaksi varsinaista tulevaisuustyöpajaa ja yksi työpaja benchmarking-matkan yhteydessä. Kaustisella järjestettävät työpajat olivat teemoiltaan Nuorisotoiminnan tulevaisuustyöpaja sekä Seuratoiminnan ajankohtaisilta. Nämä työpajat järjestettiin yhteistyössä Keski-Pohjanmaan hevosjalostusliiton kanssa.

Nuorisotoiminnan työpajaan osallistui 21 henkilöä ja heiltä saatiin mukavasti ideoita ja toiveita nuorisotoiminnan kehittämiseen. Nuorilta kysyttiin ensin, millaisia harrastusmahdollisuuksia Keski-Pohjanmaalla hevosten parissa tällä hetkellä on, ja toiseksi millaisia harrastusmahdollisuuksia tai tekemistä hevosalta tulevaisuudessa toivotaan. Vastaukset pyydettiin linoit-seinälle, johon jaettiin linkki.

Seuratoiminnan ajankohtaisilta keräsi kaikkiaan 7 osallistujaa. Tilaisuuden alusti Suomen Hippos ry:n Viestintäpäällikkö Saara Iivari ja Suomen Ratsastajainliiton tallitoiminnan kehittäjä Minna Peltonen. Molemmat toivat organisaatioidensa ajankohtaiset kuulumiset osallistujille Teams-yhteyden välityksellä. Illan keskustelun teemat liikkuvat hevosalan vastuullisuuden sekä yhteistyön ympärillä. Tässäkin tulevaisuustyöpajassa osallistujia pyydettiin kertomaan ajatuksensa Linoit-seinälle.

Yhteiset tapahtumat: perhetapahtumat, harrastajille

Millaiselle yhteistyölle tarvetta?

Hevosaiheiset koulutukset/ asiantuntijatapahtumat

Ravi-, ja ratsastusihmiset yhdessä tapahtumiin ja järjestämään tapahtumia

Kilpailujen järjestäminen useamman seuran voimin

Valmennusluento - ravurit ja ratsut samalla luennolla

Pohjien merkitys urheiluhevoselle

Yhteiset reissut

Reissuajatukset: -Yhteistyössä eri seurojen kanssa -Kohteet?

- Kisat tyyliin Pohjan-poika?
- vappurieha
- Avoimet ovet -tyylisiä tapahtumia
- Raveissa poneja ym. rapsutukseen
-päiväkoti/kouluvierailu
-tapahtumat Ratsastajat raveihin ja toisinpäin

Vuosittain toistuvat tapahtumat, kuten ookkonää hevostellu?

Ponkkareissa erilaisia juttuja
- poniagility
- lajit esittäytyvät

Lista
-soveltuvista poneista tapahtumiin?
- Työvoima-/ talkoolaispankki
-lomituspankki

Benchmarking-matka Hevoset messuille Tampereelle

Matkavalmistelut aloitettiin ensimmäisen kerran kevättalvella 2020, mutta koronapandemian vuoksi messut jouduttiin siirtämään ja perumaan useaan otteeseen. Viimein 2022 huhtikuussa messut voitiin järjestää ja matkan valmistelut käynnistettiin uudelleen. Matka järjestettiin yhteistyössä Kaustisen seudun ravinuorten, Kaustisen raviseurauksen sekä Kpedu Kaustisen kanssa. Matkan hinnaksi sovittiin 30€/ osallistuja.

Tarjoukset linja-autokyydeistä kysyttiin kolmelta toimijalta: Pohjolan Matka, Taksi M. Rauma Oy sekä Linja-autoliikenne O.A Aho Oy. Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät Pohjolan Matka sekä Linja-autoliikenne O.A Aho Oy. Näistä paremman tarjouksen jätti Linja-autoliikenne O.A Aho Oy ja heidän kyydillään matka toteutettiin.

Matkaa Hevoset-messuille markkinoitiin hankkeen Facebook-sivulla sekä yhteistyökumppaneiden, Kaustisen seudun ravinuorten, Kaustisen raviseurauksen sekä Kpedu Kaustisen somekanavissa. Kaustisen seudun ravinuorten yhdistys maksoi jäsentensä osallistumismaksun.

Matkalle ilmoittautui kaikkiaan 36 henkilöä. Ilmoittautuneille lähetettiin seuraava sähköpostiviesti:

Hei

Kiitos ilmoittautumisesta Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen ja Kaustisen Seudun Ravinuorten järjestämälle matkalle Tampereen Hevoset -messuille 9.4.2022.

Linja-auton reitti menee aamulla seuraavan aikataulun mukaan:

7.00 Kokkola, Heinolankaaren ABC

7.30 Nikula, Raviradan parkkipaikka

7.35 Kaustinen, Neste

7.40 Veteli, Tunkkarin koulun pysäkki

9.10-9.40 Alavus ABC tauko

n. klo 12 Tampere, messut

Paluumatkalle lähdetään klo 16 ja takaisin Kokkolassa n. klo 21.00

Messuliput jaetaan linja-autossa matkan aikana. Matkan osallistumismaksu 30€ (sis. alv 24%) kerätään matkalla. Varaatthän mukaan käteistä rahaa (mielellään tasaraha, korttimaksu ei ole mahdollinen).

Messujärjestäjän ohjeet lippujen suhteen on tärkeä huomioida:

** Huomioithan että nuorten lipulla saapuvalla henkilöllä on oltava huoltajan suostumus vierailta tapahtumassa.*

** Opiskelijat saavat lipun alennettuun hintaan esittämällä voimassa olevan opiskelijakortin tai esittämällä oppilaitokselta pyydetyn opiskelijatodistuksen.*

Eli nuorille lappu mukaan, johon on kirjoitettu huoltajan suostumus messuille osallistumiseen, ja opiskelijat ottavat opiskelijakortin tai opiskelutodistuksen mukaan.

Messujen sisältöön voit tutustua etukäteen: <https://www.hevosmessut.fi/fi/>

Ilmoitathan vastaamalla tähän sähköpostiin 6.4.2022 mennessä, miltä pysäkiltä nouset kyytiin aamulla.

Matka alkoi Kokkolan ABC liikenneasemalta klo 7 ja jatkui suunnitellun aikataulun mukaan Tampereelle. Menomatkalla osallistujilta perittiin osallistumismaksut ja matkan aikana tehtiin tulevaisuustyöpajan ensimmäinen vaihe. Osallistujille jaettiin moniste, jossa olevan QR-koodin kautta he pääsivät vastaamaan kyselyyn. Ennen kyselyyn vastaamista osallistujia pyydettiin pohtimaan asioita ja keskustelemaan niistä vieruskaverin kanssa. Tulevaisuustyöpajan tulokset raportoidaan muiden työpajojen tulosten yhteydessä.

Tervetuloa Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen järjestämälle matkalle Hevoset-messuille!

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hanke

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeessa kartoitetaan Keski-Pohjanmaan hevosalan nykytila ja kehittämistarpeet sekä laaditaan maakunnallinen hevosalan tulevaisuusohjelma vuoteen 2030. Tulevaisuutta visioidaan ja suunnitellaan hankkeen työpajoissa laajassa yhteistyössä. Hankkeessa selvitetään lisäksi hevosalan kehittämistoiminnan organisointimahdollisuuksia maakunnassa.

Matka Hevoset-messuille järjestetään teemalla hevosalan innovaatiot ja niiden
hyödyntäminen Keski-Pohjanmaalla

Messumatkan työpaja menomatkalla:

Vastaa linkin kyselyyn, <https://link.webropol.com/s/messumatka>

Tampereen messukeskukseen saavuttiin aikataulun mukaan noin kello 12. Hevoset -messuilla jokainen osallistuja kulki oman aikataulunsa ja mielenkiintonsa mukaisesti. Messuilla viivytettiin neljä tuntia. Messuilla käytettävästä ajasta saimme palautetta, että aluksi ajatus vain neljästä tunnista oli tuntunut lyhyeltä, mutta loppujen lopuksi tuossa ajassa ehtikin hyvin tutustua messualueeseen. Messujärjestelyistä voi lukea lisää messujen järjestäjän kotisivuilta: <https://www.hevosmessut.fi/fi/>

Paluumatkalle lähdettiin klo 16. Paluu matkalla osallistujilla teetettiin tulevaisuustyöpajan toinen vaihe. Työpajat toteutettiin Padlet-alustoilla, joihin pääsi jaettujen QR-koodien kautta matkapuhelimilla. Osallistujien välillä vaikutti keskustelu käyvän vilkkaana ja palautteen perusteella matkalla viihdyttiin ja sen matkan järjestelyihin oltiin tyytyväisiä. Padlettiin kirjoitettu palaute oli positiivista.

Linja-auto palasi takaisin Kokkolaan samaa reittiä ja jätti viimeiset osallistujat Kokkolaan n. 20.30.

Messumatkan työpaja paluumatkalla:

Pohdi kysymyksiä vieruskaverin kanssa ja vastatkaa seuraaviin kysymyksiin Padlet-seinälle:

Kysymys 1.

Mikä kiinnitti huomiosi messuilla? Mikä jäi mieleen? https://padlet.com/leena_vlitalo/y15fufaggy9nkazi

Kysymys 2.

Mitä ideoita tai ajatuksia Hevoset -messuilta voidaan hyödyntää tapahtumien järjestämisessä Keski-Pohjanmaalla? https://padlet.com/leena_vlitalo/ufiboin7u0m7uu89

Kysymys 3.

Palautetta reissusta ja sen järjestelyistä https://padlet.com/leena_vlitalo/35fsdx0c6botzff8

Ja samat linkit QR-koodeina:

Kysymys 1.

Kysymys 2.

Kysymys 3.

padlet

Leena Ylitalo + 12 · 1mo

Kysymys 3

Lisää oma vastauksesi tuplaklikkaamalla tai painamalla + painiketta alhaalla

Järjestelyistä ja itse reissusta täytyy antaa täysi kymppi! Mahtava fiilis olla ihmismassassa vaikka välillä meinasikin ahdistaa likiolo :) Messuilla oloaika oli juuri sopiva, yhtään kauempaa ei olisi jaksanu vaikka aluksi neljä tuntia tuntui lyhyelle. Ehdottomasti lähtisin uudestaan!

Hyvin, tällaisia lisää.

Tosi kiva reissu, mukava bussimatka ja kivaa että sai kulkea rauhassa eikä kaikilla tarvitse mennä yhdessä porukassa

Hyvin, kiva että tämmösiä systeemejä pystytään yaas järjestää

Hyvä oli reissu. Kätevästi onnistu matkustus bussilla ovelta ovelle. Voisin lähteä toistekkin.

Kiva reissu, kiva hypätä kyytiin eikä lähteä itte autolla.

Hyvin on mennyt, kiva reissu.

Hyvin, oli kivaa

Mahtavaa että tällaisia reissuja pystytään järjestämään

Miten reissu on mennyt?
Anna palautetta, missä onnistuimme ja mitä voisimme seuraavalla kerralla tehdä paremmin?

Oli kiva reissu

Parasta elämässäni pitkään aikaan! Ihanan helpoksi tehty kaikki, kun valmis kyyditys ja kivaa messuilla oli. Ens kerralla vietetään sit koko viikonloppu paikanpäällä, eikös? :) Bussikin saa kiitoksensa runsaista ominaisuuksista ja varsinkin jokaisen oma latauspistoke ja wifi saa kiitosta, myös kuljettajan ystävällinen asiakaspalvelu saa pisteitä! Hyvä reissu!

Ja kanssamatkustajille kiitos aikataulussa pysymisestä ja muusta kivasta matkaseurasta, kaikki oli niin mutkatonta! :) Näitä lisää ehdottomasti.

Hyvin järjestetty, kiva reissu.

Pohdintaa hevosalan tulevaisuudesta Keski-Pohjanmaalla

Keski-Pohjanmaan hevosalan vahvuuksiksi ja tulevaisuuden voimavaroiksi tunnistettiin työpajoissa monipuolinen ja innovatiivinen yritystoiminta, ammattitaito ja osaaminen, yhteistyötä ja verkostoitumista arvostavat toimijat, laadukkaat harrastus- ja kilpailuympäristöt sekä aktiivinen hanketoiminta.

Keski-Pohjanmaalla tunnistetaan olevan kaksi merkittävää hevosalan keskittymää:

Kaustisen Nikula on valtakunnallisesti merkittävä hevosurheilukeskus, jonka palvelee koko maakuntaa sekä pohjoista ja keskistä Suomea. Keskuksesta löytyvät elinvoimaiselle hevosalan harrastus- ja yritystoiminnalle välttämättömät eläinlääkintä-, kuntoutus-, kilpailutoiminta- ja alan koulutuspalvelut. Alueelle on kehittynyt hevosalan yritysten klusteri.

Kokkolan ratsastusurheilukeskittymä vahvistaa Keski-Pohjanmaan maankunnan hevosalan elinvoimaa.

Kaikkien työpajojen keskusteluissa nousi esiin maakunnan oman koulutuksen merkitys hevosalan elinvoimalle. Kpedun profiloituminen hevosen hyvinvointiin liittyvien koulutusten avulla lisää alueen toimijoiden osaamista ja tuo yrityksille kilpailukykyä. Viimeisten työpajojen keskusteluissa keväällä 2022 tuotiin esille Mittarit hevosten hyvinvoinnin arviointiin -hankkeen positiivinen vaikutus Keski-Pohjanmaan hevososalalle.

Lopputuloksena toiselta työpajakierrokselta voi löytää kolme yhteistä kärkihankeaihiota.

Kaikista selkeimmin kehittämistarpeista nousi esiin tarve viestiä **hevosalasta positiivisella tavalla**. Tämä koettiin tärkeäksi, jotta alalle saataisiin lisää harrastajia. Tunnettuuden lisääminen vahvistaa koko hevoselinkeinoa.

Hevosalan yhteistyön, yhteisen kehittämisen ja tunnettuuden kohentamisen näkökulmista tärkeäksi nähtiin **hevosalan alueellisen kehittämisorganisaation perustaminen**. Kehittämisorganisaation mahdollisista toiminnoista keskeiseksi nostettiin hevosalan edunvalvonta ja neuvonta, palveluhakemiston sekä alueellisen tapahtumakalenterin laatiminen ja ylläpitäminen.

Kolmantena, konkreettisena kehitystoimena nähtiin **kaikkien lajien yhteisen valmennus- ja kilpailualueen toteuttaminen**. Tuo alue voisi olla esimerkiksi Nikulan hevosurheilualueella, jonne saataisiin suhteellisen pienillä investoinneilla toimivat puitteen minkä tahansa hevosurheilulajin tarpeisiin.

Hevosalalla on Keski-Pohjanmaalla pitkät perinteet. Alueelle on syntynyt viime vuosina monipuolista yrittäjyyttä ja innovaatioita. Alueen toimijoiden yhteistyön ja yhteisten kehittämistoimenpiteiden avulla hevosalalla on Keski-Pohjanmaalla hyvät edellytykset kehittyä ja vahvistua elinkeinona tulevaisuudessa.

Hevosala Keski-Pohjanmaalla 2030 -visio

Hevosten Keski-Pohjanmaa työllistää, kouluttaa ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia monipuolisissa ja laadukkaissa toimintaympäristöissä.

KESKI-POHJANMAAN HEVOSALA TÄNÄÄN JA TULEVAISUUDESSA – VISIO 2030

#Yhdessäkohtitulevaisuutta

Eturajan maaseudun
kehittämisen maaseuturahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

KESKI-POHJANMAA TUNNETAAN
HEVOSAAMISESTA JA
HEVOSALAN KOULUTUKSESTA

HEVOSALA LUKUINA – VAIKUTTAVA ELINKEINO JA MONIPUOLINEN HARRASTUS

Suomessa

- 200 000 ihmistä seuraa ja harrastaa raviurheilua
- 160 000 ihmistä harrastaa ratsastusta
- 16 000 tallia
- 15 000 työntekijää hevosalla

Keski-Pohjanmaalla (2021)

- 1730 hevosta
- 278 tallia
- 150 syntyvää varsaa vuosittain
- Ravi- ja ratsastusurheilun keskittymä sekä maakuntaravirata Kaustisella
- Ratsastusurheilun keskittymä Kokkolassa
- 5 kesä- ja paikallisravirataa, Halsua, Kannus, Kokkola, Perho, Toholampi
- 6 kilpailu- ja harrastustoimintaa järjestävää ratsastusseuraa
- 8 raviurheiluun liittyvää yhdistystä

Tiesitkö?

Asukaslukuun suhteutettuna Halsua on Suomen toiseksi hevosrikkain kunta ja Kaustinen on sijalla 8.

KESKI-POHJANMAAN HEVOSALAN TAVOITTEET – YHTEISTYÖSTÄ JA YRITTÄJYYDESTÄ VOIMAA

- Vahvistaa jo olemassa olevaa yrityksiä ja yrittäjyyttä sekä lisätä hevosalan työpaikkoja
- Kasvattaa hevosalan tunnettuutta
- Kehittää laadukkaita toimintaympäristöjä
- Lisätä hevosalan osaamista ja toimijoiden ammattitaitoa
- Vahvistaa hevosalan elinkeinona taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla
- Lisätä ihmisten ja hevosten hyvinvointia
- Aktivoida nuorisotoimintaa ja laskea kynnystä hevosharrastuksen aloittamiseen

PERINTEISTÄ KUMPUAVAA ROHKEUTTA – EDELLÄKÄVYTYTTÄ TULEVAISUUTEEN

Hevoset ovat tärkeä osa Keski-Pohjanmaan elävää kulttuuriperintöä. Vahvat hevosperinteet päivittyvät tähän päivään ja tulevaisuuteen. Hevosriikkaan alueen tien seuraavalle vuosikymmenelle viitoittavat:

- ★ Innovatiiviset yrittäjät
- ★ Yhteistyössä toimivat taitavat tekijät
- ★ Laadukkaat harrastus- ja kilpailuympäristöt
- ★ Aktiivinen hanketoiminta

KESKI-POHJANMAAN HEVOSALA, VISIO 2030:

Hevosten Keski-Pohjanmaa työllistää, kouluttaa ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia monipuolisissa ja laadukkaissa toimintaympäristöissä.

Tiesitkö?

Ratsastus on ensimmäisellä sijalla alakouluikäisten tyttöjen toiveharrastuksena (2021).

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hanke

Hankkeen toteuttaja

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja Kaustisen Seudun Raviseura ry

Kohdealue

Keski-Pohjanmaa (Halsua, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli)

Rahoitus:

Pirityiset ry, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma
Hankkeika: 1.3.2019 - 30.9.2022

Lisätietoa hankkeesta ja tuloksista:

www.kpedu.fi/hevostenkeskipohjanmaa
facebook: Hevosten Keski-Pohjanmaa
#hevostenkp

